

- Deyimler
- Atasözleri
- Özdeyişler

1. Dilimiz, kalıplaşmış söz varlığı açısından çok zengindir. Özellikle deyimler bu zenginliğin büyük bir parçasını oluşturur.

Aşağıdakilerden hangisi deyimlerin özellikleri arasında yer almaz?

- A) En az iki sözcükten oluşurlar.
- B) Kalıplaştıkları için sözcükleri değiştirilemez.
- C) Söyleyeni belli olan söz gruplarıdır.
- D) Çoğu zaman mecaz anlam içerirler.

2. Deyimler belli durumlar için kullanılır. Örneğin, uygun olmayan ortamlarda uygun olmayan sözler söylendiğinde “çam devirmek” ya da “pot kırmak” deyimlerinden biri kullanılır.

Aşağıdaki deyimlerden hangisi “bir işi çok büyük istekle yapmak” anlamını taşır?

- A) Dört gözle beklemek
- B) Dört elle sarılmak
- C) Dönüp durmak
- D) Dört bir yandan sarmak

3. Dilimizde aynı anlama gelen deyimler vardır. Örneğin “aynı ağız konuşmak” ve “aynı telden çalmak” deyimlerinin ikisi de “aynı şeyi söylemek” anlamında kullanılır.

Buna göre,

“Kitaplarının üzerine su dökülünce küplere bindi.” cümlesinde geçen altı çizili deyim yerine aşağıdaki deyimlerden hangisi getirilebilir?

- A) Ateşe atmak
- B) Ateş düşmek
- C) İki gözü iki çeşme olmak
- D) Ateş püskürmek

4. Dilimizde göz sözcüğü ile oluşturulmuş çok fazla deyim vardır. Örneğin bir şeyi çok iyi korumak anlamına gelen “gözü gibi bakmak”, bir kişinin değerini kaybetmesi durumunda “gözden düşmek”, birinin bir iş yapmasına fırsat verilmediği durumlarda “göz açtırmamak”, birinin gelmesini beklerken “göze gelmek” deyimlerini kullanırız.

Bu metinde geçen deyimlerden hangisi anlamına uygun olarak kullanılmamıştır?

- A) gözü gibi bakmak
- B) gözden düşmek
- C) göz açtırmamak
- D) göze gelmek

5. Çok istediğimiz halde yapamadığımız şeyler için üzülümüzde - - - - deyimini, heyecanla beklediğimiz bir şeyin gelmek üzere olduğu durumlarda - - - - deyimini kullanırız.

Bu metindeki boşluklara sırasıyla aşağıdaki deyimlerden hangileri getirilmelidir?

- A) akli almamak-gözlerini kaçırmak
- B) içi içini yemek-içi içine sığmamak
- C) beli bükülmek-aklına esmek
- D) içi parçalanmak-gözleri takılıp kalmak

6. ■ Karşılıklı olarak candan ve içten davranmak
■ İyice tanımak, bilmek veya dikkat çekmek amacıyla hafif kısıp gözle incelemek, bakmak
■ Belli etmemeye çalışarak dinlemek.
■ Çok şaşırarak

Aşağıdaki deyimlerden hangisi verilen anlamlardan herhangi birini taşımaz?

- A) Ağız açık kalmak
- B) Ense kulak yerinde olmak
- C) Göz ucuyla süzmek
- D) İçli dışlı olmak

7. Atasözlerimiz dilimizin söz varlığı açısından çok önemlidir. **Aşağıdakilerden hangisi atasözlerinin özellikleri arasında bulunmaz?**

- A) Öğüt verici ve yol göstericidirler.
- B) Söyleyeni belli değildir.
- C) Çoğunlukla “-mak/-mek” mastar eki alırlar.
- D) Toplumun ortak kültürünü yansıtır.

8. Atasözlerinden bazıları aynı ya da yakın anlamlarda kullanılabilir. Örneğin, “İyilik eden iyilik bulur.” ile “Ne ekersen onu biçersin.” ifadeleri aynı anlama gelen atasözlerindedir.

Buna göre, aşağıdaki atasözlerinden hangisi diğerlerinden farklı bir anlam içermektedir?

- A) Körle yatan şaşkı kalkar.
- B) Üzüm üzüme baka baka kararır.
- C) Topalla gezen aksamayı öğrenir.
- D) Damlaya damlaya göl olur.

9. Atasözleri öğüt verici nitelikte olmalarına rağmen verdikleri öğütler bazen anlamca birbirleriyle çelişebilir.

Aşağıdaki atasözünü çiftlerinden hangisi anlam olarak birbirleriyle çelişmektedir?

- A) Keskin sirke küpüne zarar. / Öfke baldan tatlıdır.
- B) Dost acı söyler. / Dost kara günde belli olur.
- C) Görünen köy kılavuz istemez. / Perşembenin gelişi çarşambadan bellidir.
- D) Birlikten kuvvet doğar. / Yalnız taş duvar olmaz.

10. Bazı gerçekler saklanamaz. Er ya da geç ortaya çıkar. Her ne kadar saklanılmaya çalışılsa da bazı belirtiler onun ortaya çıkmasını sağlar.

Bu durum için aşağıdaki atasözlerinden hangisini kullanılamaz?

- A) Mızrak çuvala sığmaz.
- B) Güneş balçıkla sıvanmaz.
- C) Yalancının mumu yatıya kadar yanar.
- D) Davul dengi dengine diye çalar.

11. Etkili ve güzel konuşmak çok önemlidir. Çoğu zaman yumuşak sözlerle karşımızdaki kişiyi etkileyebilir, onu bazı şeylere ikna edebiliriz. Kırıcı ve sert konuşarak da her şeyi olduğundan daha kötü hale getirebiliriz.

Bu durumu en iyi özetleyen atasözünü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İrmaktan geçerken at değiştirilmez.
- B) Güülü seven dikenine katlanır.
- C) Tatlı dil yılanı deliğinden çıkarır.
- D) Çanağına ne doğarsan kaşığına o çıkar.

12. Zamanın birinde çalışmayı sevmeyen, kazandığı parayı aynı gün içinde bitiren bir adama büyük bir miras kalmış. Eskisinden daha da savurgan hâle gelip elinde avucunda ne varsa kısa süre içerisinde har vurup harman savurmuş. Eskisinden daha da fakir hale gelmiş. Bu durumu gören insanların aklına doğruca şu atasözünü gelmiş: - - - - .

Bu metinde boş bırakılan yere aşağıdaki atasözlerinden hangisi getirilmelidir?

- A) İyiliğe iyilik olsaydı koca öküze bıçak olmazdı.
- B) Hazıra dağlar dayanmaz.
- C) Her horoz kendi çöplüğünde öter.
- D) Emanet eşeğin ipi gevşek olur.